

Flight Academy
of National Aviation University

Льотна академія
Національного авіаційного університету

МАТЕРІАЛИ

Х Міжнародної науково-практичної конференції

**Управління високошвидкісними рухомими
об'єктами та професійна підготовка
операторів складних систем**

З нагоди 70-річчя академії

24 листопада 2021 року

70
років
ювілей

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЛЬОТНА АКАДЕМІЯ
НАЦІОНАЛЬНОГО АВІАЦІЙНОГО УНІВЕРСИТЕТУ

Матеріали

Х Міжнародної науково-практичної конференції
«Управління високошвидкісними рухомими
об'єктами та професійна підготовка операторів
складних систем»

(з нагоди 70-річчя академії)

24 листопада 2021 року

Кропивницький, Україна

2022

- У 67 Матеріали X Міжнародної науково-практичної конференції «Управління високошвидкісними рухомими об'єктами та професійна підготовка операторів складних систем» 24 листопада 2021 року, Кропивницький: - ПП «Ексклюзив - Систем», 2022 р. - 428 с.

*Рекомендовано до друку вченого радою Льотної академії
Національного авіаційного університету
(протокол №2 від 31.01.2022 року)*

У збірнику подано тези доповідей за матеріалами X Міжнародної науково-практичної конференції «Управління високошвидкісними рухомими об'єктами та професійна підготовка операторів складних систем».

Метою конференції є обмін науково-технічною інформацією, визначення перспективних шляхів розробки та розвитку нової техніки та технологій, виявлення актуальних проблем, нових можливостей в галузі авіаційного транспорту та професійної підготовки.

За достовірність та науковий зміст викладеного матеріалу відповідають автори.

Посилання обов'язкове у разі передрукування або цитування.

Організаційний комітет:**Голова:**

Сорока М. - заступник начальника академії з навчальної, науково-методичної та виховної роботи Льотної академії НАУ

Заступники голови:

Дмітрієв О. - завідувач кафедри льотної експлуатації, АД та ДП Льотної академії НАУ;
Суркова К. - завідувач кафедри інформаційних технологій Льотної академії НАУ.

Відповідальний секретар - Козловська О.**Члени оргкомітету:**

Аманжолова Б. - професор кафедри кримінального права, процесу та криміналістики Карагандинського державного університету ім. академіка Е.А. Букетова (Республіка Казахстан);

Афанасьєва Л. - директор науково-технічної бібліотеки Льотної академії НАУ;

Баранов Г. - професор кафедри інформаційних систем і технологій Національного транспортного університету;

Будулатій В. - начальник редакційно-видавничого відділу Льотної академії НАУ;

Гасєвська К. - директор Інституту міжнародного співробітництва Польської вищої школи в Варшаві (Республіка Польща);

Давиденко Н. - завідувач кафедри фінансів Національний університет біоресурсів і природокористування України;

Жукова А. - проректор з наукової роботи Закладу освіти «Білоруська державна академія авіації», (м. Мінськ);

Залевський А. - т.в.о. декана факультету льотної експлуатації та обслуговування повітряного руху Льотної академії НАУ;

Ковальова О. - помічник начальника академії з громадських зав'язків Льотної академії НАУ;

Колесник А. - старший викладач кафедри інформаційних технологій Льотної академії НАУ;

Коломоєць О. - провідний фахівець з організації наукової роботи відділу забезпечення Кіровоградського науково-дослідного експертно-криміналістичного центру МВС України;

Комеліна О. - завідувач кафедри менеджменту та логістики Національного університету «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка»;

Кіліан М. - завідувач кафедри розвитку та будівництва Університету прикладних наук Вайенштейн-Трієздорф (Німеччина);

Levin Ilya - head of the department Science Education, School of Education, Tel Aviv University, Ramat Aviv Israel;

Кузьменко О. - професор кафедри фізико-математичних дисциплін Льотної академії НАУ;

Кучинська Є. - директор Інституту досліджень і розвитку, доктор наук у сфері безпеки вищої школи поліції в Щитно (Республіка Польща);

Маліновська І. - доцент факультету права та внутрішньої безпеки Вищої школи економіки, права та медичних наук у м. Кельце ім. проф. Є. Ліпінського (Республіка Польща);

Мірзаєв Б. - начальник головного центру єдиної системи ОПР Азербайджану;

Павленко М. - начальник кафедри математичного та програмного забезпечення АСУ Харківського університету Повітряних сил ім. І.Кожедуба;

Письменна М. - декан факультету менеджменту Льотної академії НАУ;

Рибіцька А. - доктор наук у сфері безпеки Університету ім. Павла Влодковича в Плоцьку (Республіка Польща);

Смутчак З. - завідувач кафедри менеджменту та економіки Льотної академії НАУ;

Сидоров М. - помічник начальника Льотної академії НАУ із загальних питань та інноваційного розвитку;

Стрижак О. - заступник директора з наукової роботи Національного центру «Мала академія наук України»;

Taşdağıtıcı Eylem - MSc, International Affairs Office, Eskisehir Technical University (Turkey);

Тимочко О. - професор кафедри повітряної навігації та бойового управління авіацією Харківського університету Повітряних сил ім. І.Кожедуба;

Тристан А. - заступник начальника наукового центру Повітряних сил Харківського університету Повітряних сил ім. І. Кожедуба.

Формування системи контролінгу на авіаційному підприємстві та його автоматизація

Сучасний бізнес надзвичайно динамічний, що змушує власників і менеджерів компаній постійно вдосконалювати методи і техніку управління. Те, що вчора незмінно призводило до успіху та приносило стабільний прибуток, сьогодні може підлягти сумнівам, а завтра загрожує обернутися втратою переваг над конкурентами. Особливо важливою є проблема прийняття стратегічно правильних рішень по веденню та розвитку бізнесу для підприємств, що працюють на вітчизняному ринку.

На сьогодні, коли умови діяльності підприємств доволі ускладнені, значна їх кількість зіштовхнулися з проблемами низької ліквідності, збиткової діяльності та неплатоспроможності або взагалі опинилася на грани банкрутства. До цього призвело недостатнє знання принципів функціонування в умовах вільної конкуренції. В даних умовах необхідним є новий, удосконалений підхід до реалізації функцій управління; система, що керує підприємством, повинна бути орієнтована на досягнення не лише поточних (оперативних) цілей у вигляді отримання прибутку, але й на стратегічні – виживання підприємства, конкурентоспроможність, збереження робочих місць. Саме контролінг є системою, у якій переважним стає комплексне вирішення проблем.

В сучасних умовах ринкової економіки удосконалення системи управління авіаційним підприємством передбачає організацію системи контролінгу, задачею якого є прогнозування розвитку ринкової ситуації і своєчасна реакція на нові загрози й можливості з метою підвищення рівня конкурентоспроможності підприємства.

Динамічні зміни в навколошньому середовищі та на ринках вимагають від менеджменту підприємств використання сучасних та найефективніших інструментаріїв для збору та обробки інформації, необхідної керівництву. Саме тому широкої популярності набуває система контролінгу в прийнятті управлінських рішень.

Питанням теорії та практики системи контролінгу займалися такі вчені та дослідники: В.І Одновелик, О.Б. Гребець, М.В. Тарасюк, А.М. Ткаченко та інші.

Дослідження поняття «контролінг» на сьогодні є предметом дискусій, хоча воно набуває дедалі більшого вжитку при управлінні діяльністю підприємства. Так, на думку, наприклад, А. М. Ткаченко контролінг – це спеціальна саморегулююча система методів та інструментів, яка спрямована на функціональну підтримку менеджменту підприємства і включає інформаційне забезпечення, планування, координацію, контроль і внутрішній консалтинг [1, с. 29].

Контролінг допомагає передбачити всі можливі несприятливі ситуації для підприємства та знайти способи їх уникнення. Та його не можна ототожнювати з контролем, так як контролінг орієнтований на майбутнє, а контроль – спрямований на виявлення та аналіз причин вже зроблених помилок.

Правильно побудована система контролінгу спрямована «вперед», а не «назад». Тобто її завданням є не лише звіт про фактично здійснені витрати або отримані прибутки, а забезпечення менеджменту підприємства повною і якісною інформацією для прийняття рішень щодо планування майбутніх доходів і витрат [2, с. 71].

Контролінг допомагає підприємству пристосовуватися до постійних змін середовища та виживати в умовах конкуренції, адже ускладнення середовища вимагає і ускладнення елементів та системи управління підприємством.

Введення контролінгу на авіаційному підприємстві зумовлено такими причинами:

- нестабільність навколошнього середовища, яка вимагає нововведень в системі управління підприємством;

- ускладнення системи контролю вимагає координації та планування внутрішнього контролю на підприємстві;

- потреба в новій системі інформаційного забезпечення на всіх рівнях організаційної структури підприємства [3, с. 128].

Роль контролінгу полягає в наданні допомоги керівнику, адже, беручи за основу бухгалтерську інформацію, контролінг досліджує процеси, що відбуваються на підприємстві, виявляє слабкі та сильні місця, порівнює фактичні показники із запланованими, досліджує причину відхилень в них та методи оптимізації ситуації.

Основною метою контролінгу має бути швидкий збір інформації та доведення її до керівництва, щоб воно могло побачити результатив провадження та дії контролінгу. Тож, для швидкого збору інформації та ефективного управління, необхідно автоматизувати систему контролінгу на авіаційному підприємстві за допомогою інформаційних технологій.

На сьогодні на вітчизняному ринку представлений широкий вибір інформаційних технологій, які допомагають автоматизувати управління підприємствами різних сфер національної економіки. Так, найбільш поширеними є комплексні програми вітчизняних та зарубіжних розробок, які включають в себе і модуль контролінгу, серед яких можна відзначити такі:

- R/3 (компанія SAPAG), SASSystem (компанія SASInstitute);
- OracleExpress (компанія Oracle);
- «Галактика» 110 (компанія «Галактика»);
- «Флагман» (компанія ІНФОСОФТ);
- «М-3» (компанія «Клієнт-Серверні Технології»);
- «Алеф» (компанія «AlafConsultingandSoft») та інші.

Особливу увагу приділяють правильному вибору програмного продукту для автоматизації контролінгу в управлінні авіаційним підприємством, так як ціна коливається від 2 тис. дол. США (1С) до 1 млн. дол. США (SAP R/3, Oracle Corporation та ін.) [4, с. 226].

Отже, контролінг відіграє важливу роль в системі управління підприємством, будучи найсучаснішим та найефективнішим методом отримання та обробки інформації, необхідної для прийняття управлінських рішень. Проте для досягнення більшої ефективності цієї системи, її необхідно автоматизувати.

Список використаних джерел

1. Ткаченко А. М. Організація контролінгу та внутрішнього аудиту в системі управління промисловим підприємством : Автореф. дис... д. екон. наук.: 08. 06. 01 / Інститут економіки промисловості НАН України. – Донецьк, 2005. – 29 с.
2. Гребець О. Б. Контролінг як сучасна система управління / Гребець О. Б. // Економіка та держава. – 2009. – № 12. – С. 71-72.
3. Одновелик В. І. Контролінг – сучасна концепція забезпечення стабільного розвитку підприємства / Одновелик В.І. // Актуальні проблеми економіки. – 2009. – №6. – С.127-131.
4. Тарасюк М. В. Дослідження ринку інформаційних систем для автоматизації контролінгу в управлінні торговельними мережами / Тарасюк М.В. // Вісник Чернівецького торговельно-економічного інституту. – 2009. – №4. – С. 266-276.

<i>I.B. Ковальова</i>	
Використання комп'ютерних технологій у процесі вивчення іноземної мови у ВУЗах під час пандемії.....	227
<i>O.O. Китран</i>	
Ways of implementing distance learning model into the language training process	229
<i>N.O. Martynenko</i>	
The analysis of active methods in intercultural interaction of future pilots'	230
<i>V.V.Piven</i>	
Conditions of adapting to on-line teaching	231
<i>O.M. Підлубна, I.B. Куліш</i>	
Практика використання інструментарій дистанційного навчання під час викладання англійської мови.....	233
<i>H.Д. Чала</i>	
Запровадження інноваційних методів вивчення іноземної мови під час дистанційного навчання.....	236
<i>S.V. Tymchenko</i>	
Pedagogical Interaction as an Important Condition of Formation of the Future Aviation Specialists' Communicative Competence	238
<i>L.V. Tsarova</i>	
Applicability of Innovative technologies of teaching in higher educational establishments	239
<i>H.Г. Чередниченко</i>	
Технології та форми дистанційного навчання у вивченні англійської мови.....	241

Секція 6

Економіко-управлінські аспекти професійної підготовки фахівців

<i>Ю.А. Бондар</i>	
Характеристики ринку авіабудування в умовах глобалізації економіки.....	242
<i>O.M. Остапенко</i>	
Облікові наслідки зміни валютних курсів при імпорті товарів на митну територію України	245
<i>O.M. Остапенко, O.C. Старostenko</i>	
Нормативне регулювання діяльності бухгалтерської служби на авіаційному підприємстві.....	247
<i>O.M. Остапенко, A.B. Кустова</i>	
Удосконалення управління ресурсозбереженням в сучасних умовах господарювання	249
<i>O.M. Остапенко, B. Жоган</i>	
Умови застосування стратегічного менеджменту на авіаційному підприємстві.....	251
<i>O.M. Остапенко, M.YU. Нетус</i>	
Формування системи контролінгу на авіаційному підприємстві та його автоматизація.....	253
<i>B.B. Баранов, A.C. Бублик</i>	
Класи обслуговування на борту повітряного судна	255
<i>B.B. Баранов, D.C. Гавриленко</i>	
Безпека польотів повітряних суден у цивільній авіації	257
<i>T.M. Дорошенко</i>	
Сучасні вимоги до професійної самореалізації менеджерів авіаційної галузі	259